

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:
2023-08-23

Diarienummer:
MHN-2023-00266

Handläggare:
Malin Horwitz

Ansökan om dispens Naturreservat Årike Fyris (dnr Ecos MHN-2023-4619)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** bevilja ansökan om tillstånd för genomförande av hinderlöpartävlingen Gropen Extreme den 15–16 september 2023, enligt punkt A 12 naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris inom fastigheterna Sunnersta 51:26 och 51:97,
2. **att** bevilja dispens från naturreservatsföreskrifterna för att framföra motordrivna fordon utanför anvisade vägar i reservatet, enligt punkt C 5 naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris,
3. **att** bevilja tillstånd från naturreservatsföreskrifterna för att sätta upp ett tält, enligt punkt A 14 naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris samt
4. **att** ta ut en avgift på **6 550 kronor** för handläggningen av ansökan.

Dispensen och tillståndet är med stöd av 16 kap. 2 § miljöbalken förenade med följande villkor:

1. **att** tävlingen i huvudsak ska utföras enligt inlämnade uppgifter i ärendet och i övrigt bedrivs under iakttagande av de gällande bestämmelserna för Årike Fyris naturreservat,
2. **att** berörda markägare ska kontaktas innan arbetet påbörjas.
3. **att** samtliga skyltar, snitslar eller liknande markeringar tas bort från reservatsområdet senast den 16 september 2023 och att hindren är borttagna från gropen senast den 19 september 2023,
4. **att** ingen grävning eller andra ingrepp görs på marken i området,
5. **att** inga ingrepp görs på träden i området,
6. **att** ingen del av tävlingen genomförs i Fyrisån eller i anslutande vattendrag, våtmarker eller blötområden med undantag för de två platserna beskrivna i bilaga 4, samt utritade på bansträckningen, bilaga 2
7. **att** inga bilar eller lastbilar parkeras i gropen annat än för i- och urlastning samt

8. **att** kryphinder nr 4 på bilaga 3, vid Mulleriket, inte genomförs.

Ärendet

Ärendet avser ansökan om tillstånd och dispens enligt föreskrifterna för naturreservatet Årike Fyris för genomförandet av hinderlöpartävlingen Gropen Extreme 15-16 september 2023. Tävlingsområdet sträcker sig från Sunnerstagropen i söder till Nedre Föret i norr. Start- och målområde kommer att vara i Sunnerstagropen.

Under förutsättning att tävlingen genomförs med ett antal hänsynstaganden och försiktighetsmått bedöms tävlingen kunna genomföras i enlighet med de krav som ställs för att tillgodose naturreservatets syften.

Beredning

Ärendet har beretts inom miljöförvaltningen. Samråd har också skett med tjänstepersoner på stadsbyggnadsförvaltningen i deras roll som naturreservatsförvaltare.

Arrangemanget bedöms inte få några negativa konsekvenser för näringslivet. Gropen Extreme är ett lokalt arrangemang som på sikt skulle kunna stärka Uppsala som plats.

Föredragning

Hinderlöpartävlingen Gropen Extreme har genomförts i det aktuella området sedan 2015. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tidigare beviljat tillstånd och dispens för arrangemanget. Beräknat deltagarantal är ca 1500 personer uppdelat på två dagar och fyra olika distanser.

Sedan området blev naturreservat 2018 har sökanden anpassat arrangemanget samt banans sträckning efter synpunkter från kommunens förvaltare av reservatet och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Bandragningen har bland annat anpassats för att minimera skador på sandbin som lever längs de solbelysta sluttningarna, samt efter en sällsynt svamp som finns vid en stig i området.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 23 augusti 2023
- Bilaga, Förslag till beslut om tillstånd och dispens från naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris för tävlingen Gropen Extreme 2023

Miljöförvaltningen

Anna Nilsson
Förvaltningsdirektör

Beslut om tillstånd och dispens från naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris för tävlingen Gropen Extreme 2023

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar:

1. **att** bevilja ansökan om tillstånd för genomförande av hinderlöpartävlingen Gropen Extreme den 15–16 september 2023, enligt punkt A 12 naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris inom fastigheterna Sunnersta 51:26 och 51:97,
2. **att** bevilja dispens från naturreservatsföreskrifterna för att framföra motordrivna fordon utanför anvisade vägar i reservatet, enligt punkt C 5 naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris,
3. **att** bevilja tillstånd från naturreservatsföreskrifterna för att sätta upp ett tält, enligt punkt A 14 naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris samt
4. **att** ta ut en avgift på **6 550 kronor** för handläggningen av ansökan.

Dispensen och tillståndet är med stöd av 16 kap. 2 § miljöbalken förenade med följande villkor:

1. **att** tävlingen i huvudsak ska utföras enligt inlämnade uppgifter i ärendet och i övrigt bedrivs under iakttagande av de gällande bestämmelserna för Årike Fyris naturreservat,
2. **att** berörda markägare ska kontaktas innan arbetet påbörjas.
3. **att** samtliga skyltar, snitslar eller liknande markeringar tas bort från reservatsområdet senast den 16 september 2023 och att hindren är borttagna från gropen senast 19 september 2023,
4. **att** ingen grävning eller andra ingrepp görs på marken i området,
5. **att** inga ingrepp görs på träden i området,
6. **att** ingen del av tävlingen genomförs i Fyrisån eller i anslutande vattendrag, våtmarker eller blötområden med undantag för de två platserna beskrivna i bilaga 4, samt utritade på bansträckningen, bilaga 2
7. **att** inga bilar eller lastbilar parkeras i gropen annat än för i- och urlastning.
8. **att** kryphinder nr 4 på bilaga 3, vid Mulleriket, inte genomförs.

Uppsala kommun har beslutat med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att föreskrifterna för Årike Fyris (2018-05-28 §88) ska gälla för reservatet.

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt 19 kap 5 § 11. och 22 kap 28 § miljöbalken att beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Giltighetstid

Beslut om dispens och tillstånd är giltigt under perioden 15–16 september 2023 samt den tid det tar att fysiskt förbereda inför och återställa efter arrangemanget inom området. Snitslar och hinder får sättas upp tidigast fyra dagar innan tävlingen startar och ska vara helt borttagna den 16 (snitslar) respektive 19 september (hinder) 2023.

Du uppmärksammas på att även andra tillstånd kan behöva sökas för genomförandet av åtgärderna.

Miljö- och hälsoskydds nämndens bedömning

Syftet med naturreservatet Årike Fyris (2018-05-28 § 88) är att:

- bevara områdets jordbruksmark, naturmark, vattenmiljöer och betesmark för forsknings- och undervisningsverksamhet,
- bevara och utveckla biotoper för ett rikt fågelliv och vattenorganismer genom att värna, utveckla eller anlägga olika vattenmiljöer
- bevara och utveckla ett kulturpräglad landskap längs Fyrisån och Uppsalaåsen med värdefulla naturtyper för biologisk mångfald i vatten- och landmiljöer,
- bevara ett större sammanhängande tätortsnära friluftsområde och i samspel med övriga bevarandebestånd utveckla tillgängligheten och allmänhetens möjligheter till fritid och naturupplevelser inom området.

Tillståndsprövning

Krav på tillstånd för vissa åtgärder regleras enbart i föreskrifterna och inte i miljöbalken. Tillstånd till verksamhet eller åtgärd får endast ges om den som avser att utföra den iakttar de krav som följer av miljöbalkens allmänna hänsynsregler och sådana begränsningar och försiktighetsmått som i övrigt kan krävas för att syftet med reservatet skall uppnås. För tillstånd krävs inga särskilda skäl.

Enligt naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris punkt A 12 är det förbjudet att utan tillstånd anordna större tävlingar eller andra arrangemang med över 300 deltagare. Tävlingsens uppskattade antal är 1500 vilket innebär att tillstånd krävs. Det krävs också tillstånd enligt punkt A 14 att uppföra ny byggnad, väg eller anläggning. Det krävs därför tillstånd för att sätta upp ett tält för nummerlappsutdelning, tidtagning och försäljning.

Att genomföra löpartävlingar i naturreservatet bedöms vara förenligt med reservatets syfte att utveckla allmänhetens möjligheter till fritid och naturupplevelser inom området. Miljö- och hälsoskydds nämnden bedömer att, under förutsättning att villkoren i beslutet följs däribland att kryphindret 4 vid Mulleriket utesluts, så kommer tävlingen inte att strida mot några av de övriga syftena med reservatet och inte heller leda till några bestående skador på naturmiljön.

Nämnden bedömer att tävlingen kan genomföras i enlighet med de krav som ställs av miljöbalkens allmänna hänsynsregler samt de begränsningar och försiktighetsmått

som krävs för att tillgodose naturreservatets syften. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer därför att tillstånd till Gropen Extreme 15–16 september 2023 kan beviljas.

Dispens

Föreskrifter om markanvändningen utformas vanligen som förbud. Även åtgärder som är förbjudna kan i undantagsfall få utföras efter att dispens har meddelats enligt 7 kap. 7 § miljöbalken. Dispens från föreskrifterna kan ges om det finns särskilda skäl.

Gropen extreme berör en föreskrift över vad som är förbjudet i naturreservatet. Enligt punkt C 5 är det förbjudet att framföra motordrivet fordon utanför anvisade vägar.

Enligt er ansökan behöver ni använda motorfordon för transport för lämning och hämning av containers, tunga tråhindermaterial samt om sjukvårds-, polis- eller rättningsåtgärder behövs.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att det finns särskilt skäl för att få använda motordrivna fordon för att transportera ut hinder för tävlingen då detta är förenligt med reservatets syfte om att utveckla allmänhetens möjligheter till fritid inom området.

Det här ska dock vägas mot eventuellt intrång i naturmiljön. Nämnden bedömer att det intrång och den eventuella påverkan som skulle kunna ske i reservatet är tillfällig och bör inte ge några bestående slitageskador. Banans dragning har anpassats för att minska risken för skador på känsliga arter av bin och svamp. Med de villkor och försiktighetsmått som vidtas bedömer nämnden att arrangemanget är förenligt med syftet med reservatet och att dispens kan beviljas. Vidare bedömer nämnden att ett eventuellt intrång i reservatet är så pass litet att det inte är skäligt att ställa krav på några kompensationsåtgärder.

Verkställighet

Enligt 19 kap 5 § 11. och 22 kap 28 § miljöbalken kan en tillsynsmyndighet besluta att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas. I och med att tävlingen kommer att genomföras innan det att beslutet har vunnit laga kraft har ni sökt verkställighet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har flera gånger tidigare beviljat tillstånd och dispens för tävlingen Gropen Extreme och bedömer därför att det i det här enskilda fallet finns skäl att bevilja verkställighet. Nämnden vill dock påpeka att det här inte är ett rutinbeslut och att beslutet fortfarande kan överklagas. För att i framtiden undvika att ett beslut inte hinner vinna laga kraft före det att arrangemanget planeras behöver ansökan skickas in i god tid för att ärendet ska hinna beredas och beslutas av miljö- och hälsoskyddsnämnden, samt vinna laga kraft.

Ärendet

Miljöförvaltningen mottog den 6 juni 2023 en ansökan om tillstånd och dispens enligt naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris för genomförandet av tävlingen Gropen Extreme 2023. Tävlingen är ett motionslopp med hinder som ska genomföras den 15–16 september 2023. Beräknat antal deltagare är ca 1500 personer. Ansökan avser tillstånd enligt punkt A 12 och A 14 samt dispens enligt punkten C 5.

Hela tävlingen kommer att ske inom gränserna för Årike Fyris. Start och mål är i Sunnerstagroten. Tävlingen genomförs under två dagar och med fyra olika banor: 1

km (för barn), 3,5 km (för barn, familj, ungdom), 6 km (för motionärer) och 10 km (för elit). Alla banor följer befintliga spår och stigar. I Sunnerstagropen kommer ett antal olika hinder att monteras bland annat rutschkana, containrar, klätter- och kryphinder.

För att minska köbildning, belastning och åverkan på natur och miljö har ni uppgett i ansökan att ingen masstart kommer att ske. Istället kommer löparna att delas upp i olika grupper med löpande starttider under de två dagarna.

Tävlingen kommer att gå igenom två huvudsakliga skötselzoner i reservatet, *friluftsområde med anläggningar* zon G, samt *gammal barr- och blandskog*, zon D.

Platsbesök har inte skett på platsen i samband med den aktuella ansökan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tidigare beviljat tillstånd och dispens för Gropen Extreme. I samband med förra årets tävling gjorde miljöförvaltningen tillsyn före och efter arrangemanget. Efter ett av kryphindrena i närheten av Mulleriket, hinder nr 4 på bilaga 2, var det efter loppet en större vattensamling. Med anledning av det anser miljö- och hälsoskyddsnämnden att det inte är lämpligt att det här hindret uppförs igen på samma plats.

Som särskilda skäl för att bevilja ansökan har ni angett att loppet utöver motion och främjande av bättre folkhälsa, bidrar till att det tätortsnära området tillgängliggörs och blir till en fin naturupplevelse. Ni menar att ni följer naturreservatets föreskrifter och att arrangemanget är förenligt med punkt 4 i naturreservatets syfte *”att bevara ett större sammanhängande tätortsnära friluftsområde och i samspel med övriga bevarandeintressen utveckla tillgängligheten och allmänhetens möjligheter till fritid och naturupplevelser inom området.”*

Yttranden och synpunkter

Miljöförvaltningen har samrått med tjänstepersoner på stadsbyggnadsförvaltningen utifrån deras roll som naturreservatsförvaltare. De har inga synpunkter på tävlingen.

Beslut om avgift

Du får betala för den tid det tar att handlägga din ansökan. Med handläggning menas beredning av ärendet, besiktningar och inspektioner, utformning av skrivelse, samt överläggningar och sammanträden som kan hänföras till ärendet. Beslutet om avgift kan överklagas, se nedan. När överklagningstiden har gått ut, skickar vi er en faktura.

Nedlagd tid för handläggning av ansökan uppgår till 5 h, vilket motsvarar 6 550 kronor.

Taxan är beslutad av kommunfullmäktige. Timavgiften uppgår till 1 310 kr.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Susanna Nordström
nämndsekreterare

Upplysningar

Sökanden uppmärksammas på att även andra tillstånd kan behöva sökas för genomförandet av åtgärderna.

Bilagor

1. Delgivningskvitto
2. Karta med bandragningar
3. Beskrivning av hinder med karta

Kopia av beslutet inklusive alla bilagor går till:

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se

Länsstyrelsen, uppsala@lansstyrelsen.se

Stadsbyggnadsförvaltningen, avd. Gata, park, natur, Uppsala kommun (Förvaltare naturreservat) gatu-samhallsmiljonamnden@uppsala.se

Du kan överklaga beslutet

Ditt överklagande ska vara skriftligt och måste ha kommit in till miljö- och hälsoskyddsnämnden inom **tre veckor** från den dag du fick del av beslutet.

Gör så här:

1. Skriv vilket beslut du överklagar och ange ärendets diarienummer, som står på första sidan. Exempel: *Beslut från miljö- och hälsoskyddsnämnden, dnr [ÄrendeNummer].*
2. Skriv varför du anser att beslutet ska ändras samt vilken ändring du vill ha.
3. Om du vill kan du skicka med sådant som du anser stödjer din uppfattning men som du inte har skickat in tidigare.
4. Skriv ditt namn, postadress och telefonnummer och gärna en e-postadress. Om beslutet gäller en verksamhet eller företag skriv även verksamhetens namn och organisationsnummer.
5. Om du anlitar ett ombud, till exempel en jurist, kan ombudet skicka in överklagandet åt dig. Ombudets namn, postadress, telefonnummer och e-postadress ska då stå med.
6. Skicka ditt överklagande till följande adress:

Uppsala kommun
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
753 75 Uppsala

eller

per e-post till miljoforvaltningen@ uppsala.se

Det är Länsstyrelsen i Uppsala län som kommer att pröva överklagandet, men du ska skicka det till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Nämnden gör följande:

- Först undersöker nämnden om ditt överklagande kommit in i tid, alltså senast tre veckor från dagen du fick del av beslutet.
- Därefter tittar nämnden på om det framkommit nya uppgifter i ditt överklagande som gör att nämnden har anledning att helt eller delvis ändra sitt tidigare beslut.
- Om det har kommit in i tid skickar nämnden vidare ditt överklagande tillsammans med det överklagade beslutet till länsstyrelsen. Om beslutet ändras av nämnden skickas både det överklagade beslutet och det nya beslutet vidare till länsstyrelsen.

Länsstyrelsen prövar sedan ditt överklagande och skickar sitt beslut till dig.

Om du vill veta mer om hur du gör för att överklaga ett beslut kan du antingen kontakta den handläggare som fattat beslutet eller ringa miljöförvaltningens servicetelefon på telefon 018-727 43 04, måndag-fredag kl. 09.00-12.00.

Datum:
2023-08-30

Diarienummer:
MHN-2023-4619

Miljöförvaltningen
Skrivelse

Grpnx Sverige AB
Rälsvägen 35
75653 Uppsala

Handläggare:
Malin Horwitz
018-727 43 32

Delgivningskvitto

Skriv under och skicka in det här delgivningskvittot till miljöförvaltningen så snart som möjligt. Du kan också bekräfta att du har tagit emot beslutet på annat sätt, till exempel per telefon eller e-post. Om du inte skickar tillbaka kvittot eller bekräftar per telefon/e-post, måste delgivning ske på annat sätt till exempel genom stämningsman.

Vad är delgivning?

För att beslutet ska börja gälla behöver vi veta att du har fått beslutet. Underskriften har inget att göra med om du tycker att beslutet är rätt eller inte. Du har alltid möjlighet att överklaga om du inte är nöjd med beslutet.

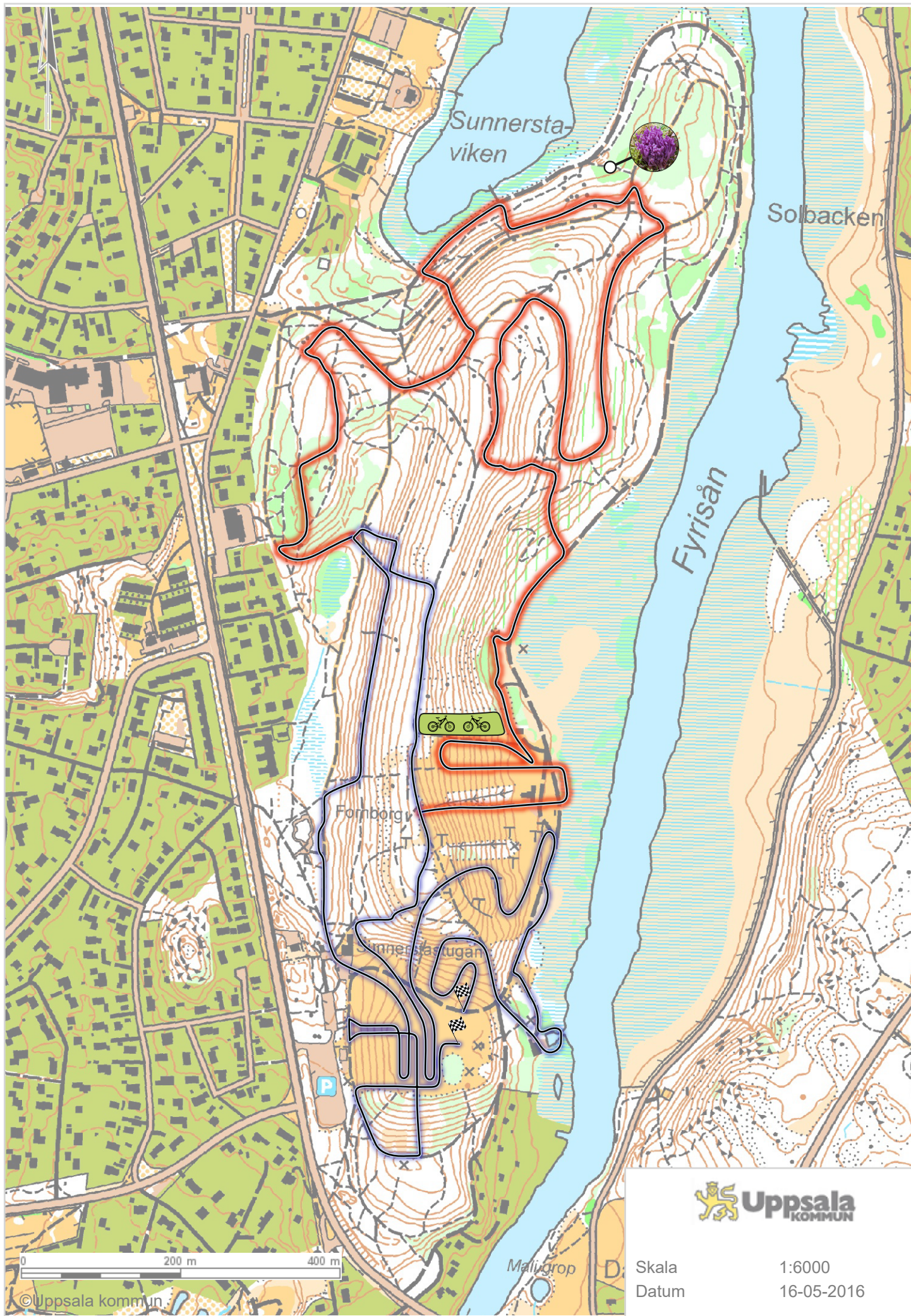
Beslut

Beslut om tillstånd och dispens från naturreservatsföreskrifterna för Årike Fyris för tävlingen Gropen Extreme 2023

Kvitteras

Jag har tagit emot beslutet med diarienummer [ÄrendeNummer]

Namnteckning/firmateckning (behörig firmatecknare)	
Datum	Namnförtydligande

Gropen Extremes banor och hinderbeskrivning

Hindren är i huvudsak byggda i trä, monteras/nedmonteras för hand och placeras på plats i Sunnerstagropen

 Tält för nummerlappsutdelning, tidtagning, försäljning

1. Rutschkana (stor presenning)
2. Containerar 4 st
 - 2 täckta
 - 1 öppen
 - 1 öppen med däck
 Löparna ska klättra över/mellan – en delvis fylld med vatten
3. Olika klätterhinder (nät, träramper, rör)
4. Kryphinder (presenning med lera på)
5. Balanshinder (kan vara av betong, däck eller trä-konstruktion)
6. Barnens egna bana (balanshinder utformade i likhet med stora banan, men i mindre storlek/omfattning och antal tex gå balansgång på bräda, klättra i/över/under lösa hinder mm)

Hindermaterial/konstruktion:

Olika storlekar av plastcylindrar att krypa igenom, nät, rep, presenningar, container, vattenspridare. Vissa hinder är att tex bära däck eller tunga säckar. Löparna springer på befintliga spår, stigar, vägar i Sunnerstaåsen friluftsområde, men möter även naturliga "terränghinder" i form av skog, backar, grus. Utöver att ta sig genom hinder i gropen är flera sträckor enbart vanliga löpsträckor.

Banor:

3,5 km, 6 km, 10 km nyttjar friluftsområdets befintliga gång/löpar/cykelspår och stigar.
1 km, barnens hinderbana (egen sektion, enbart lördag).

Starttider:

Fredag 15/9, starter mellan ca kl. 13-15 (2 h)
Lördag 16/9, starter mellan ca kl. 10-15 (5 h)

Ingen masstart - löparna delas upp i olika grupper med löpande starttider under fredag och lördag – för att minska köbildning, belastning, åverkan på natur/miljö.